

ARADI KÖZLÖNY

51. évfolyam, 175. szám

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF
1897—1932.

Kedd, 1936. augusztus 4.

Anglia meggátolja, hogy külföldre is átcsapjon a spanyol belháboru lángja

Be-nem-avatkozási egyezményt javasol a francia kormány — Meggyilkolták a katalán szovjet-szindikátus elnökét

Párisból jelentik: A spanyol felkelés harmadik hetének kezdetén csaknem ugyanaz a helyzet, mint egy héttel ezelőtt volt. A felkelők ma is tartják azokat a pontokat, amelyek nagyrészen egy héttel ezelőtt is a kezükben voltak.

A lapok tudósítójának jelentése szerint a madridi kormányhatóságok megtiltották a külföldiek bejövetelét az országba. A francia szállítók visszatartják a határon áruikat, mert félnek, hogy az árukat idegenek foglalják le. A német szállítási biztosító társaságok sem hajlandók napok óta Spanyolországba történő szállításokra kockázatot vállalni.

Visszavonulnak a felkelők

A Havas-ügynökség kiküldött tudósítója a guadarramai frontról a következőket jelenti:

A kormánycsapatok tüzésége és repülőgépei tegnap erős aktivitást fejtettek ki. A felkelők ágyú sokkal kisebb hatással működtek és nem érték el céljukat. A felkelők ugyanis támadást indítottak a kormánycsapatok ellen, de

a gépfegyvertüzelés következtében Col de Leona irányában vissza kellett vonulniuk.

A kormánycsapatok megerősítették új állásaikat

és Riouelde tábornok kijelentése szerint csapatai minden nehézség nélkül előnyomulhatnak San Rafael irányában. Véleménye szerint a felkelők egész Segovaiáig vonulnak vissza. Nagy nehézségeket fog okozni a felkelőknek a Col de Leona környéki erdőtüz is.

Madridba több ezer kormányhű csapat érkezett.

Tegnap reggel a Somo Siera-i fronton a kormánycsapatok balszárnya minden ellenállás nélkül előnyomult. A felkelők ugylátszik fegyver- és municióhiányban szenvednek. A kormánycsapatok itt is támadásra készülnek, mert stratégiai helyzetük rendkívül előnyös.

A francia nagykövet vasárnap átnyújtotta Londonban a francia kormánynak ama javaslatát, hogy kössenek be nem-avatkozási megállapodást a spanyol eseményekre nézve. Baldwin miniszterelnök és Halifax lord főpecsétör azonnal tanulmányozni kezdték a javaslatot. Londonban az a nézet, hogy

valóban mindent meg kell tenni, hogy a spanyol viszály ne terjedjen át a külföldre.

Római jelentés szerint ott ugyancsak átnyújtották a kormánynak a francia jegyzéket.

Hír szerint a francia kormány a spanyol eseményekkel szemben megváltoztatja azt az eredeti elhatározását, hogy semleges marad. A kormány közölte, hogy eddigi semlegességi nyilatkozatát most már feltételesnek tekintik és

további magatartását attól teszi függővé, hogy más hatalmak mennyiben ragaszkodnak a beavatkozás elvéhez.

Franciaország elhatározásából diplomáciai körökben arra következtetnek, hogy Leon Blum kormánya így akarja ellensúlyozni Olaszország és Németország titkos katonai támogatását, amelyben a spanyol felkelőket részesítik. Az európai közvélemény izgalommal

várja a francia kormány végső elhatározását, amely ha a semlegesség megszüntetése mellett szólna, igen könnyen a legsúlyosabb bonyodalmakra vezetne.

A lapok várakozással tekintenek az angol és olasz kormányok válasza elé a semlegességi nyilatkozat tekintetében.

A jobboldali lapok Franciaország feltétlen semlegessége mellett foglalnak állást, ellenkező esetben a háboru elkerülhetetlen lenne.

A „Populaire” szerint, ha a spanyol kormány a

Elfajultak a népfrent belső ellentétei

Barcelonából érkezett jelentés szerint a katalán munkásszindikátus elnökét meggyilkolták. Ugy látszik, hogy a gyilkosságot a rivalizáló anarchista szindikátus hajtotta végre. Nagyon könnyen lehetséges, hogy emiatt szakításra kerül a sor a népfrent kebelén belül.

Véres ütközet Addis Abebában és Dessie mellett

Ezer abesszin halott a fővárosban — 500 olasz sebesültet Dzsibutiba szállítottak — Massauában levegőbe röptették a löszerraktárt —

LONDONBÓL jelentik: Néhány lap munkatársa felkereste a négust, aki hosszabb nyilatkozatot tett előttük. Kijelentette, hogy rövidesen visszatér Abessziniába, mert a harcot nem adta fel. A délnyugati Abessziniában küzdő csapatok élére fog állni. Genf elutasította ugyan a pénzsegély iránti kérését, de reméli, hogy a pénzt más uton előteremtheti. Londonban bizottság alakult, amely feladatának tűzte ki, hogy a háboruhoz szükséges pénzüsszeget összegyűjtse.

ADDIS ABEBÁBÓL jelentik: Az abesszin felkelők két osztaga észrevétlenül a fővárost övező erdőségekben vonult fel és rajtaütészerű támadást akart intézni Addis Abeba ellen. Tervük azonban megghiúsult, főként, mert az abesszin főváros lakossága is szembe fordult a felkelőkkel és az olasz csapatok segítségével sietett. A felkelőket véres csatában visszaverték. Ezer halottat és rengeteg hadianyagot hagytak hátra. Az olaszok csak csekély veszteséget szenvedtek.

DZSIBUTIBÓL jelentik: Azok az ellenőrizhetetlen hírek, amelyeket külföldön az Abessziniát megszálló olasz csapatok nehézségeiről terjesztenek, most kezdenek kézzel fogható alapot ölteni. Vonaton 500 olasz sebesült katonát hoztak Addis Abebából Dzsibutiba és ezeket azonnal tengeri uton Olaszország-

Népszövetség elé terjesztene a Franco tábornok által történt olasz repülőgépszállításokat, úgy bizonyos, hogy a Népszövetség nem nézne tétlenül a spanyol belügyekbe való beavatkozást.

Néhány nappal ezelőtt Barcelonában meggyilkolták Hatner német állampolgárt, míg Sant Anderben megtámadták Lmhoff német állampolgárt és családját. Imhoff leányát megölték, a család több pedig súlyos sérüléseket szenvedett. A német kormány most tiltakozó jegyzéket nyújtott át a madridi külügyminiszteriumnak, amely sajnálkozását fejezte ki és megígérte, hogy a tetteseket kinyomoztatja.

ALBINANA dr. fasiszta képviselőt, aki a felkelők győzelme esetén részt vett volna azok kormányában, letartóztatták.

A kormány rádión bejelentette, hogy elrendelte Jean püspök családja tagjainak letartóztatását. A püspököt, aki családjával el akarta hagyni az országot, egy fogházzá átalakított templomba zárták. A püspök nővérénél 1 millió pezetát találtak és a püspöki palotában tartott házkutatás során további 8 millió pezetát és ékszereket fedeztek fel. A vagyonát elkobozták és a spanyol bank jaeni fiókintézeténél helyezték el.

Az Havas-iroda jelentése szerint a francia spanyol határ közelében az ellenségeskedéseket a jelek szerint felfüggesztették. Guipuzcoa környékén, ahol a leghevesebb harcok voltak, szintén csend van. A Guadalupe és San Marco erődök ágyul némák. A Pireneusokban sűrű eső esik, a hegyek hóval borítottak.

A madridi kormány két bombavető repülőgépe a pármal repülőtéren. Biarritz közelében, kényszerleszállást végzett. A pilótákat, akik elmondták, hogy a ködben eltévedtek, a bayonnei kormánybiztos megerkezéskéig őrizetbe vették.

Nyilatkozatban válaszol Ghibunak az arad-i evangélikus szuperintendencia egyházi és világi vezetősége

Az arad-i evangélikus szuperintendencia egyházi és világi vezetősége részéről kérték fel lapunkat az alább következő nyilatkozat közlésére:

„Anomalia la Granita de Vest” cím alatt Onisifor Ghibu professzor az Univer-sul folyó évi július 24-iki számában cikket írt, amelyben az arad-i evangélikus szuperintendenciával foglalkozik. A cikkíró ezt a püspökséget törvénytelennek, sőt az államra nézve egyenesen veszedelmesnek tartja s azért annak megszüntetését követeli.

— Az arad-i evangélikus szuperintendencia elnöksége Ghibu professzor ur cikkében foglalt állításokkal szemben a közvélemény számára a következőket nyilatkoztatta ki:

— A püspökség nélkül maradt evangélikusok önálló egyházkerületbe való szervezkedése — mint azt Ghibu ur is elismeri — a mindenkor kormányok tudtával és beleegyezésével történt. A kormány engedelmével tartottak zsinatot, választották meg püspöküket és világi vezetőjüket és a kormány kiküldöttjének a kezébe tették le ezek a legfőbb egyházi funkcionáriusok a köteles hűségüket. A szervezkedésnek ez a módja magábanvéve is eleve kizárja, hogy ez a püspökség politikai céllal és az állam érdekei ellen alakult volna meg.

— A püspökség nélkül maradt evangélikusok azért nem csatlakoztak a sibiui szász lutheránus egyházhoz, mert annak a szervezete — mint azt Ghibu ur is megjegyzi — egészen más, mint ezeké az egyházaké volt, amelyek nem voltak hajlandók az ő évszázados alkotmányukat és jogszokásaikat egy nekik teljesen idegen szervezettel felcserélni. Megemlítjük, hogy a magyar impérium alatt a szász lutheránus egyház, éppen a fent említett okok miatt, teljesen különálló egyházkerületet alkotott és a magyarországi evangélikus egyházzal semmi közössége sem volt, amit azonban senki sem kifogásolt és a legkevésbé gondolt arra, hogy mögötته politikai okokat, vagy államellenes magatartást keressen.

— Ghibu professzor ur említett cikkében azzal is meggyanúsítja az arad-i szuperintendenciát, hogy meg nem engedett forrásokból tartja fenn magát, mert az állam anyagi támogatásának a megvonása után is tovább él. Mi ezt a gyanúsítást a leghatározottabban visszautasítjuk és ünnepélyesen tiltakozunk minden olyan beállítás ellen, amely egyházunkat a közvélemény előtt diszkreditálni akarja. Mi szegénységben és nélkülözések között tengetjük életünket, egyházaink a pusztulás szélén állanak, papjaink éheznek. Mindez nem volna, ha a Ghibu ur által emlegetett „kiapadhatatlan források” felett rendelkeznenk. És hogy egyházkerületünket mégis fenntarthassuk, kénytelenek voltunk hűveinktől nagy, szinte elviselhetetlen áldozatokat követelni, de így sem tudtuk pótolni az állami támogatás hiányát.

— Téves Ghibu professzor ur azon beállítása is, hogy az arad-i szuperintendencia tisztán magyar alakulat volna és mint ilyen, az irredentizmus szolgálatában állana. Hívei között nemcsak magyarok, hanem szép számmal németek és szlovákok is vannak s már ebből az okból kifolyólag sem lehetne a revizionizmus fellegetvára. Egyházaink nem a nyugati határ mentén fekszenek, hanem az egész országban, legnagyobb számban pedig Brassov-megyében találhatók. Híveink és lelkészeink mindig loyális polgárai voltak a román államnak és a hazával szembeni kötelességüket mindig példás hűséggel teljesítették. E tekintetben soha nem merült fel panasz egyházunkkal szemben. Éppen ezért férfias nyíltsággal visszautasítunk minden olyan vádat, amely államellenes

magatartás színében akar minket feltüntetni. Ellenkezőleg, egyházunk mindig az állam konszolidációján munkálkodott és nagy egyetemes emberi eszmék szolgálatában állott, hogy „békesség legyen a földön és az emberekhez jóakaratt”.

— Mi a magunk részére is csak ezt kérjük: békességet és jóakaratot. Ne gyanúsítsanak minket, ne kételkedjenek bennünk, hanem engedjenek dolgozni az Isten dicsőségére és az államnak felvirágoztatására. Ebben a munkában senki sem felesleges. Az arad-i evangélikus szuperintendencia sem, amelyet Ghibu ur halálra ítél.

Arad, 1936, augusztus 1.

Frint Lajos s. k.
szuperintendens.

Purgly László s. k.
egyházkerületi felügyelő.

Gyámbírósi
gondoskodást rendelt el az arad-i törvényszék egy 16 éves arad-i fiúra nézve, aki teljesen árva és élelmiszert lopott, hogy éhen ne haljon

L. L. 16 éves arad-i fiu került ma az arad-i törvényszék szüneti tanácsa elé, azzal vádolva, hogy különböző élelmiszereket lopott. A fiu a bíróság előtt őszintén bevallotta tettét és elmondta, hogy teljesen árva, senkije sincsen és csak azért lopott, hogy éhen ne haljon. A törvényszék a fiut 15 napi elzárásra ítélte, ezt a vizsgálati fogsággal kitöltöttnek vette és egyben elrendelte azonnali szabadlábrahelyezését. A bíróság ezután átutalta L. L.-t az arad-i gyámbíróhoz, azzal a meghagyással, hogy a gyámbíró gondoskodjon valamilyen formában a szerencsétlen árva fiúról, hogy a szükség ne kényszerítse ismét törvénytsegsre és a társadalom hasznos tagjává lehessen.

Tragédia Curtici-on

Megrendítő tragédia történt az elmúlt vasárnap az arad-megyei Curtici községben. Munteanu Ioan fiatal curtici-i legény öszszeszólkkozott a fivérével, aki súlyosan bántalmazta. A fiatal legény ezt annyira szívére vette, hogy hazament és otthon revolverrel mellbelötte magát. Súlyos állapotban szállították az arad-i kózkórházba.

OLIMPIA

Owens, a fekete futócsoda világrekorddal mutatkozott be az első versenynapon

A sulydobás amerikai világrekordere az első három közé sem herült

Vasárnap reggel kilenc órakor kezdtek meg az első olimpiai versenyszámot. Éppen úgy, mint a megnyitáson, hatalmas közönség kereste fel a stadiont, mert a legnagyobb érdeklődést mégis csak az atlétika vonta magára. Az eddigi eredmények szerint a száz méteres síkfutás döntőjének sorsa már szinte elintézettnek látszik, mert

Owens, a néger csodafutó igazolta jó hírét. az előfutamban 10.3 másodperces idővel beállította a világrekordot, a középfutam-ban pedig 10.2 másodperces idővel új világrekordot állított fel.

Igaz, hogy némi hátszél volt észlelhető a pályán és emiatt esetleg nem hitelesítik a világrekordot, de ez mitsem von le a fekete futó csodálatos képességeiből. A magyar futókat a legeredményesebben Sir képviselte, aki 10.5 másodpercet futott a középfutamban.

A sárga veszedelem már az első nap kísértett: Murakoso a 10.000 méteres síkfutamban ugyancsak megszerította Nurmi Paavo kései utódjait. A sulydobás német győzelmet hozott és egyben az első nagy meglepetést, amennyiben Torrance, aki 17.40 méteres dobással a világrekordot tartja — nem került az első három közé! A német Wöllke olimpiai rekorddal szerezte meg a győzelmet, úgy, mint az amerikai Johnson a magasugrásban.

Az első vasárnap részletes eredményei egyébként a következők:

A 100 m síkfutás előfutamai

(Az előfutamok első két helyezettje jut a középfutamba.)

I. Előfutam: 1. Strindberg, svéd 10.7 mp.

- 2. Yoshioka, japán.
- II. előfutam: 1. Berger, osztrák 10.8 mp, 2. Dannaher, délafrikai.
- III. előfutam: 1. Van Beversen, holland 10.6, 2. Grinbeck, délafrikai.
- IV. előfutam: 1. Gyenes, magyar 10.6, 2. Suzuki, japán.
- V. előfutam: 1. Mc Phee, kanadai 10.8, 2. Lindgreen, svéd.
- VI. előfutam: 1. Thenissen, délafrikai 10.8, 2. Hornberger, német.
- VII. előfutam: 1. Metcalfe, USA 10.6, 2. Sir, magyar.
- VIII. előfutam: 1. Borchmeyer, német, 2. Humberg, kanadai.
- IX. előfutam: 1. Wikow, USA 10.6, 2. Swenci, angol.
- X. előfutam: 1. Ossendark, holland 10.5, 2. Pennigton, angol.
- XI. előfutam: 1. Henni, svájci 10.7.
- XII. előfutam: 1. Owens, USA 10.3, 2. Sasaki, japán.

Középfutamok

A négy előfutam első három helyezettje kerül a középdöntőbe.

- I. középfutam: 1. Strindberg, svéd 10.05, 2. Ossendarp, holland, 3. Wikow, USA.
- II. középfutam: 1. Owens, USA 10.2 (világrekord), 2. Henni, svájci, 3. Sir, magyar 10.5 mp.
- III. középfutam: 1. Metcalf, USA 10.5, 2. Pennigton, angol, 3. Van Beveren, holland.
- IV. középfutam: 1. Boehmayer, német 10.5, 2. Sweney, angol, 3. Mc. Phie.

A hazárdjáték

ma és a következő napokra hivatalosan engedélyezve a **CENTRAL-moziban**. Mindenki részt vehet Ronald Colman „Hazárdjáték”-ában a zöld asztalnál.

A munka ünnepe volt

Reinhart Gyula „mesterek mesterévé” történt avatásának napja

Új iparos-szervező mozgalom indulását jelzi a vasárnapi nagyszabású ünnepség — Részletes tudósítás a kulturpalotai ősi avatási szer-
tartásról és az ünnepi disztrakcióról

— „Tisztesség adatott a becsületes munkának.”

Ezzel a mondattal kezdte meg könnyektől fátyolozott hangon Reinhart Gyula beszédét, amelyben köszönetet mondott az őt ért ünnepelésért és azért a megtiszteltetésért, amelyben nemcsak Arad iparossága, de Arad-város egész társadalma részesítette. Ez a mondat lehetett volna mottója az egész ünnepségnek, mert hiszen ez volt az ünnepség lényege és célja: adassék tisztesség a becsületes munkának, negyvenhét esztendő becsületes, szorgalmas, érdemekben gazdag közéleti munkájának.

Erre a tisztességadásra összegyűlt a város lakosságának színe-java, ott voltak egyházi és világi méltóságok, de messze földről. Ardeal számos városából is érkeztek küldöttségek, hogy résztvegyenek ezen a tisztességadásán és jelen legyenek annak a munkának kezdeténél, amely az ardeal-i és banat-i iparosság érdekében ezzel az ünnepséggel megindult. Mert az ünnepelésen kívül más szempontból is jelentősége volt annak, ami vasárnap az aradi Kulturpalotában lejátszódott. Az iparosság képviselői felkérték Reinhart Gyulát, hogy szinte páratlan szervező erejével vegye kezébe az ipari szindikátusok problémáját és teremtsen erőteljes és mozgékony érdekképviseleti szervezetet az ipari szindikátusokból azok ujjaélesztése álta.

Selfámad a nemes céh-élet

A régi céhszokások festői szertartásai szelint folyt le az ünnepség, amely valóságban látványosságzámba ment. Korszerű stílusban megírt rigmusok hangzottak el, a középkori formáságok szerint folyt le az avatási szertartás, amelynek szcenáriumát és szövegét Némedy Gábor hírlapíró, az „Az Iparos” c. szaklap szerkesztője írta és egyben ő vállalta magára az ünnepség megrendezésének fáradságos, sok körütekintést igénylő munkáját.

A több, mint ezeröttszáz főnyi, a Kulturpalotát zsufolásig megtöltő közönség soraiban ott láttuk többek között: Frint Lajos evangélikus szuperintendenst, Parecz Béla dr.-t, Magyar Párt arad-i és arad-megyei tagozatának elnökét, dr. Ursu Ioan és dr. Botoc Alexa volt po'gármestereket, dr. Vicas Iuliu városi átmeneti bizottsági tagot, Domán Sándort az Ardeal-i és Banat-i Kereskedelmi Testület Szövetségének elnökét, Popa Gligorie városi tanácsnokot, az elsőfoku iparhatóság vezetőjét, Popa Constantin városi kulturatanácsnokot, dr. Falus Lajost a Kereskedelmi és Iparkamara titkárát, Adler Andort, Strengar-Demian Savát a Munkakamara alelnökét, Engel Gyulát az Arad- és Vidéke Fűszerkiskereskedők Szindikátusának elnökét, Babescu Alexa nyugalmazott alezredest, Kovács Zoltán református lelkészt, Dénes Béla evangélikus lelkészt, Schütz Henrik dr.-t, Goldzieher Albert dr.-t, Nachtnébel Ödön nyugalmazott főmérnököt, Lócs Rezső dr.-t és a város társadalmának még számos más előke'őségét.

Valamivel hat óra után stílusos, középkori ruhákba öltözött két kiértős lépett a függöny elé és horsonaszóval hirdette, hogy az ünnepség kezdetét veszi. Ezután felgördült a függöny. A színpadon munkakötényekben és munkakabátokban ott ültek Szömörkényi Rezső főcéhmester vezetésével a többi céhmesterek. Az asztal előtt állott a vaspántos céhláda, valamint az üllő, a színpad baloldalán a karosszék, amely az ünnepelt Reinhart Gyulát várta, jobboldalán pedig kis asztal, a főpohárnokmester holmijaival.

Az ünnepséget román nyelvű beszéddel Vulcu I. Maxim nyitotta meg, aki többek között a következőket mondotta:

— Örömmel látjuk, hogy Arad-város színe-java jött el erre az ünnepségre és zsufolásig megtöltötte a Kulturpalota nagytermét, abból az alkalomból, hogy az arad-i iparos céhek diszmesterükké, tehát a Mesterek Mesterévé avatjuk Reinhart Gyulát. Ugy az egyházi, mint világi hatóságokat, valamint mindazokat, akik ünnepségünkön megjelentek, meleg szívvel üdvözljük.

Ezután ismét heroldok léptek elő, harsona hangzott, majd pedig Köszegehy Emil főszertartásmester kíséretében megjelent Horváth József hirdetőmester, aki harsány hangon közölte, hogy a céhmesterek megbeszélésének döntése értelmében Fibinger Izidor collaterális, vagyis helyettes főcéhmester vezetésével több érdemes iparosmester elindult, hogy Reinhart Gyulát és családját az ünnepségre meghívja. Addig is, amíg megérkeztek, bemutatta a jelenlévő céhmestereket. Így elsősorban Szömörkényi Rezső főcéhmestert, megemlékezett a betegsége miatt távolmaradt Olariu Iustinról, majd pedig a felsorolást így folytatta: Schaefer Richárd, a szerelő céh mestere; Mizera János, Kocssek Lajos csizmadiamester, Vulcu I. Maxim a vas-és fémiparos céh mestere; Czeller István, az asztalos céh mestere; Ring István kádármester; Czernóczky Mihály cipésmester és az ünnepségen borkóstóimester; Fock Gábor esztergályosmester és főpohárnok; Köszegehy Emil főszertartásmester; Galgóczy István kőművesmester; Illyés István nőiszabómester; Wolf András kárpitosmester; Grünbaum Mór festőmester; Kovács Ferenc kocsigyártómester; Ka-

Fogadalomtétel, ősi módra

Dr. Gabos Jenő emelkedett ezután szólásra és költői lendületű, színes beszédben ecsetelte Reinhart Gyula érdemeit. Rávilágított arra, hogy az ő tevékenységének köszönhető elsősorban az Iparosok Hitelszövetkezete fel-
lendülése. Az ő szavára döntött úgy Arad iparossága, hogy nem számolja fel a hitelszövetkezetet. Ugyancsak ő kezdeményezte az ipari szindikátusok megalakítását, amelyek különösen most, az ipartestületek megszüntetése után bírnak nagy jelentőséggel. Egy táborba hozta Arad iparosságát, megvalósította az Iparos Otthont, fejlesztette az iparos temetkezési csoportot és magas szintre fejlesztette az iparos-sajtót. Gabos Jenő dr. beszédét ezekkel a szavakkal fejezte be:

— Egy modern hős, a munka hőse áll önök előtt, céhmester uraim! Javaso'om, hogy Reinhart Gyulát avassuk a Mesterek Mesterévé, mert ezt a legnagyobb megtiszteltetést megérdemli.

Szömörkényi Rezső ezután felkérte a jelenlévő huszonnégy céhmestert, hogy avassák céhük diszmesterévé Reinhart Gyulát. Sorban vonultak el a céhmesterek Reinhart Gyula előtt. Izes és szel'emes beszédek hangzottak el és a céhmesterek sorban kezét fogták Reinhart Gyulával, akit céhük diszmesterévé fogadtak. Ezután következett a fogadalomtétel:

— Ősi céhbéli szokásaink szerint mindennemű avatást fogadalom kísér. Mostan immáron diszmesterükké, azaz a mesterek mesterévé felavatott Reinhart Gyula urunkat főcéhmesteri szavammal felmentem a fogadalomtétel alól. Ellenben felszólítlak benneteket, céhmesterek, hogy ti tegyetek fogadalmat Reinhart Gyulának.

rátsonyi Döme vendéglős; Birkenheuer Péter borbély; Fleischmann István nőifodrász; Gáspár Árpád villanyszerelő; Stoica Radu sítő; Engelhardt Ferenc szűcs, Neuländer Harry fogász; Bucskó Béla gombkötőmester, valamint az „ujságcsinálók céhe” képviselőjében Zana Tibor.

Mire a hirdetőmester mondókáját befejezte, ismét heroldok léptek elő és ekkor a meghívó küldöttség kíséretében megérkezett Reinhart Gyula. Ebben a pillanatban felzudult a taps, amely percekig tartott és ünnepelte Reinhart Gyulát. Az ünnepelten ott volt a munka szimboluma, mesteravatási ünnepségek tradicionális mesterköténye. A főcéhmester kalapácsával az asztalra ütött, az erkélyen a Katholikus Dalárda rázendített a Királyhymnusra, amelyet a közönség állva hallgatott végig. Ezután Szömörkényi Rezső főcéhmester a következőket mondotta:

A kézműipar mélységes ünnepe

— Mélységes ünnepe van ma a kézműiparnak. Tiszteljük meg a kézműves munkáját ünnepélyes felállással és egy percig tartó csönddel.

A közönség ismét felállt és egy percig tartó csönddel hódolt a kézművesmunkának, Szömörkényi Rezső ezután így folytatta:

— Kedves köteletségemnek teszek eleget, amikor a kézműipar legnagyobb pártfogójára, az ipar őszinte és igaz támogatójára, II. Carol királyra gondolok, akinek azt kívánjuk, hogy sokáig és boldogan éljen.

A közönség ugyancsak felállva ünnepelte az uralkodót, majd pedig a főcéhmester üdvözölte a megjelenteket, a távoli küldöttségek tagjait, majd pedig így folytatta:

— Amikor az iparos munkához lát, felveszi kötevényét. Mi most komoly, nehéz iparosmunkához látunk és ezért kötevényeinkben jöttünk el. Aki az utóbbi évek iparosmozgalmait figyelte, tá'álkozott Reinhart Gyula súlyos egyéniségével. Az önzetlen és áldozatkész munka jellemezte az ő tevékenységét. Nem várt Reinhart Gyula a mi megtiszteltetésünkre, mert tehetségével, munkájával már régen megiette magát főmesternek, édesapánknak. Mi azért jöttünk ide, hogy meghajtsuk előtte az elismerés zászlaját. Feikérem főnökúrunkat, hogy sorolja fel azokat az érdemeiket, amelyek bennünket arra készítettek, hogy Reinhart Gyulát diszmesterükké avassuk.

Gabos Jenő dr. olvasta fel a fogadalom szövegét, amelyet a céhmesterek utána mondtak:

— Mi, arad-i iparosmesterek, mint a régi céhbéli hagyományok letéteményesei, igérjük és fogadjuk neked, akit magunk között elsőnek ismerünk el, hogy minden jószándéku törekvésedben és a mi érdekeinket szolgáló munkakodásodban tőlünk tehető legnagyobb áldozatkésztséggel és jóakarattal követünk téged és segítünk neked. Áldjon meg az Isten téged szép családod és a mi javunkra, valamint a tisztas ipart hazánk boldogulására!

A fogadalom elhangzása után a dalárda a „Rég vártuk ezt a szép napot” kezdetű daira zendített, majd pedig a főcéhmester felszólítására a főszertartásmester hétszer ütött a kalapácsal az üllőre, hogy ily módon adassék tisztas-

CENTRAL 7¼ és 9½ órákor
Premier!

Aki a montecarloi bankot robbantotta

Ronald Colman főszerepében főké'etesen megfelelő egyéniségének és művészete legjavát nyújtja. Joan Bennett, a gyönyörű szőke sztár partnere ebben a rohanó eszelekményű filmben.

SELECT 5, 7¼ és 9½ órákor
Utóljárat. Meghosszabbítva!

„Broadway Melody”

A szezon legjobb filmje, melynek igazolására sokan többször megnézték és mindenki elragadtatással nyilatkozott. Főszereplők:

Jack Benny, Eleanor Powell, Robert Taylor
Leszállított, olosó helyárrakkal: Lei 21, 17, 14.

HIREK

Olimpia és ajakruzs

Az olimpiai faluban, a nők részére berendezett és a ciánózásnál szigorubb rendszabályokkal férfimentesített házakban egy hét óta zajlik az élet. A japánok szines kimonokban, az olaszok nadrágban, a németek szemüveggel és halalos komolysággal, a franciák keccses shortokban folytatják edzéseiket és úgy hírlik, hogy az olimpiai beszédés bizonyítéka lesz annak a tételnek, hogy a nő ma már sportban is felveszi a versenyt az erősebbnek híresztelt férjével. Fut, ugrik, suíyt dob uszik, lovagol, csaknem olyan jól, mint a férfi és az a néhány másodperc, vagy néhány centiméter különbség, amely a férfi és a nő sportteljesítménye között van, nemsokára már csak emlék lesz, mult lesz.

Ma még persze megvan ez a kis különbség. A hölgyek, a női uszók, gerelyvetők sik- és gátfutók, sulydobók és müugrók még az olimpiai faluban sem feledkeztek meg arról, hogy nők. Ezt mutatja az a távirati jelentés, amely a sok kedves és izellen olimpiai pletyka között azt adja hírül, hogy az olimpiai faluban a nők megérkezésének másnapján 200 kiló ajakruzs fogyott el.

Micsoda roham lehetett ott az ajakruzs után. Micsoda rekordot állíthattak be a futók, hogy idejekorán elérik az ajakruzsot. Mert szép a sport, gyönyörű a világrekord, de az olimpiai faluban újságírók járkálnak, az edző-pályákon a férfi-sporttársak dolgoznak, a filmfelvevő-gép is berreg és — mint fenlebb mondatott — szép dolog a világrekord, de a nő hivatása elsősorban mégsem az, hogy világrekordot állítson fel, hanem egy férfit kössön le, menjen férjhez, szüljön gyerekeket és szeressen. Ezt pedig a mai világban meztelen, ruznélküli szájjal, legalábbis a hölgyek véleménye szerint, nem lehet elérni.

Igy született meg az első olimpiai rekord, még az olimpiai megkezdése előtt, hogy az olimpiai faluban ötszáz hölgy egy nap alatt 200 kiló ajakruzsot vásárolt.

Ezek után, alaposan kiruzszozott szájjal, hozzá lehet fogni az uszó, vivó, futó és sulydobó rekordok megjavításához is.

— **VÁLTOZATLANUL HÜVÖS IDŐ!** Északnyugati és nyugati szél, még sok helyen kisebb esők. A hőmérséklet nem változik lényegesen. Bucuresti-ben tegnap déli 1 órakor 54 fok meleg volt a napon és 20 fok az árnyékban. A hőmérséklet sülyedése keleten várható. Az ország északi felében zivatarok lehetségesek.

— Meggyilkolták az algiri főmuftit. Algirból jelentik: Ma reggel meggyilkolták Ali Mahumid mohamedán főmuftit. Biztos, hogy a gyilkosságnak politikai háttere van. Az arabok körében a gyilkosság híre nagy megdöbbenést keltett. Az eddigi megállapítások szerint a főmuftit négy ember ölte meg. A rendőrség erélyes intézkedéseket tett az esetleges tüntetések elfojtására.

— **Cuza professzor vízibe indul.** Bucuresti-ből jelentik: Cuza professzor szeptember elején Berlinbe és Rómába utazik, ahol kihallgatáson jelenik meg Hitlerrel és Mussolinival, továbbá a pápánál.

— **Felgyógyult a magyar miniszterelnök.** Budapestről jelentik: Gömbös Gyula magyar miniszterelnök a déli órákban rövid látogatást tett a miniszterelnökségen. Fogadta bárcziházi Bárczy István miniszterelnökségi államtitkárt, majd Rákóczy Imre miniszteri tanácsost, a miniszterelnökségi sajtóosztály vezetőjét. Utána visszautazott Nagytéténybe és szombaton vagy hétfőn végleg átveszi hivatala vezetését.

— **Lindbergh Kopenhágába utazott.** Berlinből jelentik: Lindbergh ezredes tegnap repülőgépen Kopenhágába utazott.

— **Bruhús.** Chisinauból jelentik: A rendőrség letartóztatott egy Bruhús Izidor nevű gyanús egyént, aki nemrégén érkezett az Egyesült Államokból. Névtelen feljelentés arról értesítette a rendőrséget, hogy nagyértékű ékszerek és több-százezer lei készpénz van Bruhús birtokában. A vizsgálát megállapítása szerint Bruhús 5 éven keresztül ült a Sing-Sing fegyházban és azt hiszik, hogy onnan megszökött, mielőtt büntetését kitöltötte volna.

— **Letartóztatás a kabarében.** Bucuresti-ből jelentik: Tegnap az egyik fővárosi kabarében előadás közben megjelent egy csendőrjárat és annak vezetője letartóztatta Titi Botetz, az ismert előadó művészt, aki 14 év előtt szökött meg a katonaságtól. A letartóztatás nagy feltűnést keltett a közönség körében.

— **SZEPTEMBER ELSEJE UTÁN IS VETITENEK TÖBBNYELVŰ FELIRATU FILMEKET.** Több lap is közölte, hogy szeptember elsejével megszűnnek a többnyelvű feliratu filmek. Ez irányban kérdést intéztünk az itteni mozgóké igazgatóságához, ahol azt a határozott kijelentést kaptuk, hogy szeptember elseje után is lesznek több feliratu filmek. A rendelet értelmében a már engedélyezett és a román feliraton kívül német és magyar felirattal ellátott filmek 3 évig forgalmazhatók.

— „Sir Alexander Korda?” Londonból jelentik: Korda Sándor, a kiváló magyar filmrendező — mint Londonból jelentik — angol állampolgárságért folyamodott Sir John Simon belügyminiszterhez. Az angol lapok ezzel a kérelemmel kapcsolatban kiemelik Korda Sándor nagy érdemeit és ismertetik munkásságát. Beavatott helyen úgy tudják, hogy az angol állampolgárság megadását magas kitüntetés fogja követni. Korda Sándort a budapesti újságíróból és segédrendezőből lett film-mágnást az angol király — hír szerint — rövidesen „Sir” rangra emeli. Ezzel a kitüntetéssel óhajtkák Korda Sándornak megköszönni azokat az érdemeiket, amelyeket az angol filmgyártás fejlesztése körül szerzett.

„Il Giornale di Addis Abeba”

Addis-Abeba megszállása után az egyetlen ott megjelenő franciayelvű lapot betiltották. Ennek helyébe egy olasz lapot adnak ki, amelynek címe „Il Giornale di Addis-Abeba”. A lap külső formájában és tartalmában teljesen hasonlít az olaszországi lapokhoz, teljes távirati tudósítást közöl, politikai cikkek jelennek meg benne, főleg pedig bőséges sportrovata van. Különösen érdekes a „helyi események” című rovata, amely élénken visszatükrözi az új életet az egykori abesszin fővárosban és a gyors változást, amelyet a megszálló olaszok munkája eredményez. A napilapnak természetesen kevés olvasója van, ezek is nagyrészt katonák. A lakosok között kevesen vannak, akik e rövid idő alatt annyira megtanulhattak volna olaszul, hogy megérthessék a lap híreit.

— Gyujtogatás vádjá alól felmentettek egy arad-megyei gazdát. Gyujtogatással vádolva került hétfőn délelőtt az arad-i törvényszék elé Martin Mitru odvos, a gazda, akit azzal vádoltak, hogy az elmúlt év augusztusában több házat gyujtott fel Covasint-on. Miután a mai tárgyaláson maga a károsult is mentővallomást tett, a bíróság felmentette Marlint a vád alól.

Tolltisztítást, portalanítást
házhoz szállítva legjutányosabban vállal,
desinficiált paplanpelyket
legolcsóbban árusít:
CZITROM tollkereskedés
Arad, Piața Cernat No. 3. 8478

— **Házasság.** Koslároszky Gyula (Lipova) és Tiegermann Zseni (Conop) folyó hó 2-án házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett).

Licitálás

— ...Egyébként hogy mint vagytok?
— Mbah. Tegnap nagy licitálás folyt nálunk.
— Arverési hiénák?
— Namá, Cubbertsonék.

— **Emlék-arkádsor a mohácsi csatán.** Budapestről jelentik: Több mint száz évvel ezelőtt, 1830-ban mozgalom indult, hogy a mohácsi csata hősi halottainak emlékét méltó módon megörökítsék. A háború kitörése előtt már 120.000 koronát meghaladó összeg állott e célra rendelkezésre, ez a hatalmas summa azonban a devalváció során teljesen megsemmisült. Tíz év előtt, 1926-ban újabb akció indult az emlékmű érdekében és ennek eredményeként az emlékmű alapjait még ugyanabban az esztendőben a magyar kormányzó jelenlétében elhelyezték. A monumentális emlékmű két részből fog állani s főmotívuma egy hatalmas templom, a másik része a csata emlékműve lesz. A templom falai már felépültek, rövidesen elkészülnek a szentély szines üvegablakai is, amelynek költségeit József főherceg, Augustus főhercegasszony, Frigyes főherceg, herceg Esterházy Pál és gróf Festetic György fedezik. Az emlékmű másik része: a mohácsi csata emlékműve, egy hatalmas arkádsor, amelynek alapköveit augusztus 29-én helyezik el országos ünnepség keretében. Az arkádsor közepére, a hadvezérek elé tervezik II. Lajos király lovasszobrát, míg az arkád íveibe Szalkay László esztergomi, Tomory Pál kalocsai érsek, Perényi Ferenc váradi püspök, Moré Ferenc pécsi püspök, Paksy Balázs győri püspök, Csaholy Ferenc csanádi püspök, Szapolyay György, Drágfi János, Országh Ferenc, Perényi Péter, Perényi Gábor, Batthyányi János, Bánfi Zsigmond és Frangepán Miklós szobormásai kerülnek. Az augusztusi alapkövetésen Magyarország valamennyi városa, vármegyéje s a mohácsi csatán elhunyt egyháznagyok utódai képviseltetik magukat.

— **Dr. Fischer Ilona** külföldi tanulmányútról megérkezett, ismét rendel. 3517.

— **Jóváhagyta a timisoara-i Tábla a chier-i szélhámoság ügyében hozott bírósági ítéletet.** Az arad-i törvényszék ma kihirdette a timisoara-i Tábla ítéletét Mladin Gheorghe chier-i lakos ügyében, akit kétévi börtönre és ezer leire ítélte a törvényszék elsőfokon egy nagyarányú csalási ügyből kifolyólag. Mint annakidején részletesen beszámoltunk róla, Mladin számos embertől vett fel pénzt, azzal, hogy a cukorgyárban elhelyezi őket. Igéretének azonban nem tett eleget és a kiadott pénzt sem adta vissza. A timisoara-i Tábla jóváhagyta a törvényszék ítéletét.

— **Dr. Pescariu Ioan,** kórházi belgyógyász főorvos augusztus 1-én egyhavi szabadságra utazott.

— **Tanukihallgatás Arad-on egy caras-i csendőr-örmmester vesztegetési bünpörében.** A timisoara-i Tábla utasítására az arad-i törvényszék ma kihallgatta Spita Vasile arad-megyei csendőr-örmmestert Danila Adam, a caras-megyei Carasova községben működött csendőr-örmmester vesztegetési bünpörében. A caras-megyei altisztet a timisoara-i törvényszék hathavi börtönre ítélte, miután bebizonyították, hogy Danila Adam különböző ajándékokat kényszerített ki a lakosoktól. Felelősség folytán a Tábla elé került az ügy, ahol az elítélt örmmester azt igyekezett beigazolni, hogy olyan egyének tettek ellene terhelő vallomást, akik ellen egy gyilkossági ügyből kifolyólag nyomozást folytatott le. A mai tárgyaláson Spita Vasile örmmester mentővallomást tett az elítélt mellett.

— **Dr. Palágyi Jenő** a nyári hónapokban hétköznap d. e. 9–10 és d. u. 4–6-ig rendel. Elektrocardiogramm (szívgörbe) felvételek reggel 8 órakor. 3362

— **Sulyos kerékpár-karambol.** Tegnap este sulyos kerékpár-karambol történt az Episcop Radu-uccában. Juhász János, Episcop Ciorogariu-ucca 18. szám alatti lakos kerékpárjával elütötte Schneider Adolf, Marnei-ucca 26. szám alatti lakost, aki ugyancsak kerékpárjával haladt az uttesten. A karambol következtében Schneider sulyos sérüléseket szenvedett, ruhája elszakadt és kerékpárja is megrongálódott. A karambol ügyében vizsgálat indult.

— **Dr. Thau Ernő** belgyógyász hazaérkezett, ismét rendel. Arad, Str. Cicio Pop 4. szám alatt. Telefon: 563. 3512

— **Székelési zavarok,** vastagbélhurut, puffadság, félelemérzés, bódultság, migrén és általános rosszullét esetén a rendkívül enyhén ható természetes „Ferenc József” keserűvíz a gyomor és a bélcsatorna tartalmát gyorsan kiüríti, a bélmigrigyek működését élénkíti, a vérkeringést előmozdítja s tartós megkönnyebbülést szerez. Az orvosok ajánlják.

— **Öngyilkosság Arad-megyében.** Az arad-i ügyészhez ma értesítés érkezett, amely szerint Pacuraru Pascu 68 éves, az arad-megyei Halalis községbeli lakos felakasztotta magát. Tettének oka gyógyíthatatlan betegsége volt. Az ügyész megadta a temetési engedélyt.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

A kormány nagyszabású gazdasági programja

Megyénként rendez konferenciákat a kabinet

Bucuresti-ből jelentik: Fontos határozatokat hozott a minisztertanács, amely Tătărescu miniszterelnök polana-i birtokán ült össze. A miniszterek tanácskozásán Brătianu Dinu pártelnök is résztvett. Kizárólag gazdasági kérdések kerültek megvitatásra a minisztertanácson. Az egészségügyminiszter beszámolt az ország egészségügyi viszonyairól és bejelentette, hogy

a gorj-megyél Magura-n megkezdtek az ország legnagyobb és legmodernebb tudószanatóriumának építését, amely egy éven belül teljesen készen áll. Ugyanekkor 8 szanatóriumot és kórházat építenek az ország különböző részeiben és rendkívüli hiteleket nyitnak a gyógyszerekkel való ellátás érdekében is.

Az összes kórházak megkapják azokat a gyógyszereket, amelyekre szükségük van. A falusi körorvosoknak kiszállási díjakat utalnak ki, hogy minél gyakrabban meglátogathassák a körzetükhöz tartozó községeket és magas nívóra emelhessék a falusi közegészségügyet. Speciális ambulatóriumokat rendeznek be erre a célra, amelyeket szintén ellátnak minden szükséges gyógyszerrel és óvszerrel.

A kormány tagjai elhatározták, hogy

augusztus hónapban minden megyében közigazgatási konferenciát rendeznek, amelyeken egy miniszter, egy alminiszter és egy államtitkár vesz részt.

Ezek a konferenciák teljesen politikamentesek lesznek és kizárólag gazdasági kérdésekkel foglalkoznak. Megvizsgálták ezután az intellektuális munkanélküliség ügyét és Brătianu Dinu pártelnök arra kérte a kormányt, hasson oda energikus módon hogy az ifjuság minden osztálya távolmaradjon az anarchikus mozgalmaktól és konstruktív munkához fogjon. Tătărescu miniszterelnök bejelentette, hogy az ifjuság elhelyezése tekintetében bizottságot nevezett ki, amely a statisztikai hivattal lé-

Írógépek

CSASZAR,
Str. V. Goldis No. 1.
Soleo-t-mozl mellett.
Telefon: 393.

pett összeköttetésbe, annak megállapítására, mennyi munkanélküli intellektuell van az országban. A kimutatást, foglalkozási ágak szerint osztályozva a munkanélkülieket, a jövő hét folyamán nyújtja be a kormánynak a bizottság. A miniszteri értekezleten semmiféle politikai kérdés megbeszélésre nem került, sőt

nem foglalkoztak a kormány átalakításának problémájával sem.

A cégtáblákra kivetett repülőbélyeg-illeték megszüntetését kéri a bucuresti-i Kereskedelmi és Iparkamara

— A Kamara emlékirata szerint törvénytelen az illeték —

Jelentették, hogy a repülőbélyeg-alap vezetősége szigorú utasításokat adott ki az aviatikai bélyegilleték alkalmazásának ellenőrzésére. Az aviatikai bélyeg alkalmazásával kapcsolatban a bucuresti-i Kereskedelmi és Iparkamara az aviatikai alap vezetőségéhez memorandummal fordult, amelyben a következőket kéri:

Az aviatikai-alap ellenőrző szervei követelik a kereskedőktől a repülőbélyeg alkalmazását, az üzletek stabil cégtábláira is. Erre a kereskedelmi és iparvállalatok nem kötelezhetők, mert az aviatikai bélyegilleték alkalmazásáról szóló törvény ilyen intézkedést nem tartalmaz és pontosan azt írja elő, hogy aviatikai bélyegilleték alkalmazandó a hirdetésekre és plakátokra, tekintet nélkül arra, hogy azok papírból, kartonból, fából, vagy fémből készültek és azok kirakatokban, vagy az üzletben vannak elhelyezve. Ezért kéri a Kamara, hogy az aviatikai-alap vezetősége adjon ki olyan utasítást, hogy a cégtáblák nem esnek aviatikai bélyeg alá.

Kéri továbbá a Kamara, hogy az aviatikai-alap vezetősége az összes kihágási jegyzőkönyvet semmisítse meg, kivéve a rosszhiszemű eseteket.

A repülőbélyeg-illeték alkalmazásáról szóló törvény végrehajtási utasítását ugyanis csak később adták ki és így a kereskedők többsége nem ismerhette pontosan a törvény rendelkezéseit. Végül azt kéri a bucuresti-i Kamara, hogy a kereskedőknek adjon az aviatikai-alap haladékos október 1-ig könyveik és jegyzékeik aviatikai bélyeggel való bélyegzésére és csak e határidő le-

VIDÉKI

vízi vámmalomba augusztus 15-iki belépésre tehetséges, józarateltű

gépészmolnár

keresek szivógázmotor kezeléssel, életraizzal ellátott ajánlatot kérek Ardelean Octavian, Socoilor, iud. Arad. 8507

Ujabb kedvezmények az új iparvállalatok részére

Azok a vállalatok, amelyek az országban eddig nem gyártott árukat készítenek, harminchat hónapig szinte monopolszerű helyzetet élveznek

A „Monitorul Oficial“ augusztus elsejei keltezésű, 177. száma királyi dekrétumot közöl, mely újabb rendelkezéseket tartalmaz azon új gyár- és vállalatokra vonatkozóan, amelyek az országban eddig még nem gyártott cikkek állítanak elő.

Ezek a gyárak ugyanis a dekrétum első paragrafusa értelmében különböző előnyöket élveznek majd. A második paragrafus szerint az előnyöket az említett új gyár- és vállalatok csak akkor élvezhetik, ha előzetesen minisztertanácsli jegyzőkönyv ismeri el az új vállalatnak a nemzeti ipar szempontjából való fontosságát. Ennek megítélésénél elsősorban a befektetett tőke és a gyártott áru minősége irányadó.

A dekrétum harmadik paragrafusa szerint a minisztertanácsli jegyzőkönyv által elismert cégek az iparpártolási törvény 3. 8. és 14. szakaszainak

kedvezményét fogják élvezni.

Ujabb kedvezményt jelent a dekrétumnak az az intézkedése, amely szerint attól a naptól számítva, hogy valamely iparvállalat érdekében a fent említett minisztertanácsli jegyzőkönyv megjelent,

tizenhat hónapig nem engedélyezik hasonló gyár alapítását szolgáló gépek behozatalát.

Abban az esetben, ha ezen tizenhat hónap alatt az új vállalat üzemképes állapotban lesz, akkor ezt a kedvezményt újabb husz hónappal meghosszabbítják, illetve a behozatali tilalmat újabb husz hónapra érvényesítik.

Abban az esetben viszont, ha a tizenhatodik hónap végéig a szóban levő gyár nincs üzemképes állapotban, akkor az ipar- és kereskedelemügyi minisztérium a vállalatától minden kedvezményt megvon.

„OLLA“ Gummi minőségileg utánozhatatlan.
Néhány évtized óta az egész világ egészséjét
(vja. Orvosiilag ajánlja.

amely egyelőre nem aktuális, sem pedig a jövő parlamenti ülészak munkarendjével. Az utóbbi Bucuresti-ben állítják össze, miután az egyes miniszterek bejelentik az előterjesztendő törvényjavaslataikat. Brătianu Dinu és Costachescu Sibiuba utaztak, ahol résztvettek az árumintavásár megnyitásán, míg Tătărescu miniszterelnök a kormány többi tagjával közigazgatási konferencián vett részt.

járta után alkalmazza szigorúan a törvény rendelkezéseit.

Az aviatikai-alap vezetősége még nem adott választ a bucuresti-i Kereskedelmi és Iparkamara beadványára.

= 37 millió zsák kávé semmisítettek meg —
rio de janeiri jelentés szerint ebben az évben. A június 30—július 15-e között 270.000 zsák kávé semmisítettek meg.

= Nyolcvanmillió frank hadfelszerelési kölcsönt vesz fel Sváje. A kölcsön kamatába három százalék, kibocsátási árfolyama száz százalék, időtartama pedig 12 év. A jegyzési határidő szeptember 1-én kezdődik.

A Fekete tenger mel'ett leg- szebb a nyaralás.

Az Organizatia Româna de Turism S.A.
O. R. T.

nagyszerű fekvésű, modern villában 200 szoba, teljes pensió, elsőrendű bőséges étkezés, román, magyar, német személyzet, abszolút olcsó propaganda árak.

EFORIA n és CARMEN-SYLVA-n,
a Fekete tenger legszebb helyein.

Ragyogó napsütés. Gyönyörű strand. Isteni levegő. Összes felvilágosítások, jelöltek, lekötesek azonnali elintézésel az Organizatia Româna de Turism S.A. képviselőtől.

K ü n s t l e r
Utazási irodában, Arad
Bulv. Reg. Maria 24. Telefon, 86.

**Fizessen elő
az „Aradi Közlöny“-re!**

Egy óra	70.—
Negyedévre	210.—
Félévre	420.—
Egy évre	Lej. 840.—
Külföldre havonta 50.— Lej. jel több.	

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda Bul. Regele
Ferdinand 4. Telefon: 151.

Fiókkiadóhivatal Bul. Regina Maria 19.

A harisnya- és tricoflage gyárak tiltakoznak a műselyemfonal vámjának felemelése ellen

A harisnya-, szövő- és tricoflage-gyárak képviselői az UGIR. Bucuresti-i központjában ülést tartottak V. Chirulescu elnökle alatt és ezen az ülésen azt az ujonnan előállott helyzetet vitatták meg, amelyet a pénzügyminiszterium egy rendelkezése idézett elő. Ennek a rendeletnek értelmében ugyanis megszüntették a fentemlített gyárak azon kedvezményét, hogy műselymet ötven százalékos vámkedvezményrel hozhattak be az országba.

Az ülésen elhatározták, hogy a gyárosoknak egy küldöttsége jelenik meg dr. Costinescu ipar- és kereskedelemügyi miniszter előtt, aki előtt rávilágítanak arra a katasztrófális helyzetre, amelyet számukra az új rendelkezés idézett elő. Ha ezt a rendelkezést továbbra is érvényben tartják — fejtik ki a gyárak képviselői —, a gyárak arra kényszerülnek, hogy a jelenlegi műselyemfonal-készletük feldolgozása után beszüntessék termelésüket és elbocsássák háromezer munkásukat, mert a belföldi fonalgárak szükségletüknek csak alig tíz százalékát tudják fedezni. Az pedig, ha az új, magasabb vámtételek mellett hozzák be a fonalakat, azt jelenti, hogy gyártmányaik árát annyira fel kell emelniük, hogy a fogyasztás feltűnő módon visszaesik.

Szigoru rendelkezés

az adófoglalásokkal és végrehajtásokkal járó kiadások csökkentéséről és ellenőrzéséről

Az arad-i behajtási pénzügyigazgatóságra ma miniszteri rendelet érkezett, amely utal arra, hogy az utóbbi időben az adózók részéről sok panasz érkezett az ellen, hogy a foglalásokkal, valamint végrehajtásokkal járó költségek túlméretezettek. Eppen ezért a miniszterium utasítja a pénzügyigazgatóság szerveit, hogy a jövőben ügyeljének arra, hogy ezek a költségek normális keretek között mozogjanak és a lefoglalt holmik elszállítása, beraktározása, őrzése semmiestre sem haladjon meg az adótarozás 10 százalékát.

A miniszterium utasítja a pénzügyigazgatóságot, hogy az árverésekkel kapcsolatos kiadásokat a legszigorubbban ellenőrizze. A jövőben abban az esetben, ha valamelyik pénzügyi közeg például a lefoglalt tárgyak szállítási díját fizeti ki, nyugtát kell kérjen a szállítótól és ezt a nyugtát két tanúnak kell láttatnia. Az adóhivatalok minden negyedév végén részletes kimutatást kell elűntesni a pénzügyigazgatósághoz a végrehajtásokkal kapcsolatban felmerült kiadásokról.

A pénzügyi hatóságok a jövőben az adó kifizetése esetén a foglalást csak akkor oldhatják fel, ha az adós kifizette a foglalással járó költségeket is. Ha árverésre kerül a sor, akkor a befolyt összegből elsősorban a foglalás és árverés költségeit, másodsorban az őrzés díját harmadsorban a tartozott összeget és végül ennek kamatait kell lefedezni.

Vigyázat: csak borecet! A földművelésügyi miniszterium az új szőlővédelmi törvényre való hivatkozással figyelmezteti az érdekeltéket, hogy szeptember 20-tól kezdve csak borecetet lehet forgalomba hozni.

ROMANIAI BOR-PROPAGANDA A KÜLFÖLDÖN. Bucuresti-ből jelentik: A román bor-export fellendítése érdekében a kormány nagyszabású propagandába kezd, Prágában, Belgrádban és Varsóban eredeti román vendéglőket létesítenek, ahol a legkitűnőbb román fajborokat szolgálják fel speciális román ételek mellé.

Külön olasz részvénytársaság alakul az abesszin gyapot értékesítésére. A társaság székhelye Addis-Abeba. A vállalat alaptőkéje egyelőre 2 millió lira, amely azonban 20 millió liráig felemelhető. A társaságnak az a célja, hogy Olaszországot függetleníse a külföldi gyapotimporttól.

A „Consum” új száma a hét legaktuálisabb gazdasági és gazdaságpolitikai eseményeiről külön cikkében számol be és folytatja az ardeali és banati árutózsdeken érvényes szokványok ismertetését. Fizetése képtelenségek, új cégek és cégváltozások, közszállítások és árlejtések első forrásból a „Consum”-ban olvashatók. Kérjen mutatványszámot a kiadóhivataltól: Cluj, Str. Iuliu Maniu 3.

A szerkesztésért:

Dr. STAUBER JÁNOS
felel.

SPORT KÖZLÖNY

Pompás játékkal győzött az AMEFA Brad-on

AMEFA—Mica 9:3 (3:0)

Brad. Az AMEFA csapata a tavaszi szezon befejezése óta tegnap, vasárnap játszott a le első tréning-meccsét Brad-on, az ottani Mica jóképességü együttese ellen. Az AMEFA a következő összeállításban állt ki: Sadovschi—Kovács (Csajka), Buibas—Szurdi (Kovács), Szabó Béla, Szaniszló II.—Cucula, Praszler, Perneki, Dvorzsák, Batrin. Az első félidőben iskolajátékot mutat be az arad-i együttes és Praszler (2) és Batrin góljaival éri el az eredményt. Szünet után Perneki, Dvorzsák és Bat-

rin góljaival már 6:0 az eredmény, amikor a kissé lefekező AMEFA ellen egymásután 3 gólt ér el a Mica és pedig Mayer (2) és Fusol révén. A hátralevő időben újból az AMEFA dominál és Perneki (2), valamint Dvorzsák góljaival 9:3-ra állítja az eredményt.

A győztes csapatban a védelem kielégített, a halvesorban csak Szabó volt végig jó, de Szaniszló is elismerést érdemel, míg Szurdi kifulladt. A csatársorban Praszler játszott nagyon jól, kivüla a Dvorzsák—Batrin-szárny érdemel dicséretet.

A brad-i Mica is résztvesz az arad-i kerületi bajnokságban

A sportszövetség vasárnap ejtette meg a kerületi bajnoki sorsolást és a tavalyi 11 csapat helyett ez évben 13 csapat startol az elsőosztályban és pedig az eddigieken kívül az Astra és a brad-i Mica együttese indulnak. A bajnokság augusztus 23-án már meg is kezdődik és alább adjuk az első osztály teljes őszi sorsolását:

Augusztus 23:

Astra—CAA, Transylvania—Tricolor, Mica—Intelegerea, Unirea—Olimpia-PTT, SGA—Soimi, USA—Juventus.

Augusztus 30:

Mica—Unirea, SGA—Intelegerea, Hakoah—Tricolor, CAA—Juventus, Unirea—Soimi, Olimpia-PTT—Astra.

Szeptember 6:

Olimpia-PTT—USA, Transylvania—Astra, Hakoah—SGA, Juventus—Tricolor, Soimi—CAA, Intelegerea—Unirea.

Szeptember 13:

Tricolor—Olimpia-PTT, CAA—Intelegerea, Unirea—USA, Soimi—Juventus, Astra—SGA, Hakoah—Mica.

Szeptember 20:

Intelegerea—Olimpia-PTT, Hakoah—CAA, Juventus—SGA, Tricolor—USA, Unirea—Transylvania, Astra—Mica.

Szeptember 27:

Astra—Unirea, Mica—CAA, Juventus—Intelegerea, CAA—USA, Tricolor—Soimi, Transylvania—Hakoah.

Október 4:

CAA—Transylvania, Unirea—SGA, Mica—Olimpia-PTT, Soimi—USA, Astra—Tricolor, Intelegerea—Hakoah.

Október 11:

Olimpia-PTT—Transylvania, Intelegerea—Soimi, Tricolor—Mica, USA—Hakoah, Astra—Juventus, CAA—Unirea.

Október 25:

Hakoah—Olimpia-PTT, Intelegerea—USA, CAA—Tricolor, Soimi—Astra, Juventus—Transylvania, SGA—Mica.

November 1:

Olimpia-PTT—Juventus, Intelegerea—Astra, Transylvania—SGA, Unirea—Hakoah, Soimi—Mica, USA—CAA.

November 8:

Tricolor—Intelegerea, USA—Transylvania, CAA—SGA, Mica—Unirea, Juventus—Hakoah, Olimpia-PTT—Soimi.

November 15:

Juventus—Unirea, Hakoah—Astra, SGA—Tricolor, Olimpia-PTT—CAA, USA—Mica, Transylvania—Soimi.

November 22:

Tricolor—Unirea, Soimi—Hakoah, SGA—Olimpia-PTT, Mica—Juventus, Transylvania—Intelegerea, USA—Astra

A Gloria tovább is az élen áll a törpebajnokságban

A kerületi törpe-bajnokságban vasárnap játszották le az ötödik fordulót és a favoritok győztek. A Gloria ezuttal sem kapott gólt és veretlenül vezet a bajnokságban.

Beszámolónk a meccsekről:

Gloria—Titanus 9:0 (4:0). A gólokon Siclovian (5), Pacurar (2), Hotoran és Nichin (ön-gól) osztoztak.

SGA—Tricolor 5:1 (3:1). Barbu (2), Lősztinger, Csizmar és Weil, illetve Spanu a góllövők.

Unirea—Olimpia PTT 3:0 (2:0). A győztesek góljait Bakos (2) és Buzedelic szereztek.

CAA—Hakoah 3:0 (1:0). A gólokon Mladin, Nagy és Siboteanu osztozkodtak.

Transylvania—Juventus 2:1 (1:0). A győztesek részéről Niga és Munkácsi, a Juventus részéről Kotroczó góloztak.

A bajnokság állása a vasárnapi forduló után a következő:

Gloria	5	5	—	—	25	0	10
SGA	5	4	1	—	21	5	9
Unirea	5	4	—	1	11	2	8
Transylvania	5	4	—	1	11	7	8
CAA	5	2	1	2	11	9	5
Olimpia PTT	5	2	—	3	11	10	4
Juventus	5	1	—	4	6	20	2
Hakoah	4	1	—	3	1	10	2
Titanus	5	—	—	5	3	24	—
Tricolor	4	—	—	4	1	14	—

O Braddock—Louis-meccs: szeptember 26-ikán. Newyorkból jelentik: (Rador.) Braddock világbajnok és Joe Louis között szeptember 26-ikán tartják meg Newyorkban a boxmérkőzést.

O Budapesti futballcsapat veresége Gdyniában. Gdyniából jelentik: A III. kerületi FC csapata 2:5 arányban vereséget szenvedett az itteni világotott csapatától. Ugyancsak vereséget szenvedett vasárnap a lengyel haditengerészek csapatától 1:6 arányban. A budafoki FT Vilnában 7:3-ra verte a Makabi csapatát.

NYILTER.

E rovat alatt közlöttekért nem vállalunk felelősséget.

HIRDETMÉNY.

Az 1936. július 24-én megjelent „Hirdetményünkre” hivatkozva, közöljük, hogy az „Astra”-gyár, valamint azon munkások között létrejött munkaszerveződéseket, akik az említett hirdetményben megállapított időpontban nem tettek eleget az 1936. július 14-én felvett jegyzőkönyv feltételeinek, a törvény értelmében megszüntnek tekintjük.

Ennek következményeképpen mindezeket a munkásokat elbocsájtottuk és jelen hirdetmény által felhívjuk őket, hogy gyárunkban a hivatalos órák alatt visszamaradt pénzbeli járandóságukat és okmányaitkat átvegyék.

Arad, 1936. augusztus 3-ikán.

Az igazgatóság.

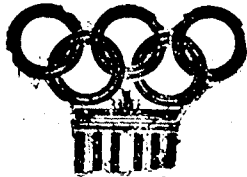
„ASTRA”

Prima Fabrica Romana de Vagoane
si Motoare S. A.

LEGUJABB

OLIMPIA

Halálos katasztrófa az olimpián

Egy osztrák vitorlázó-repülő szerencsétlensége

BERLINBŐL jelentik: Az olimpiai játékok keretében kedden sorra kerülő vitorlázó-repülőverseny hétfői előkészítő gyakorlatai során tragikus szerencsétlenség történt. A hétfőn délután 5 órakor tartott gyakorlatozások alkalmával Stiefsohn Ignác, az osztrák repülő-

sport vezetőjének Austro Sperber gépe lezuhant és Stiefsohn szörnyethalt. Az osztrák repülő légi mutatványokat mutatott be, közben gépe szárnya levált és így következett be a katasztrófa. Ő az Olimpia első halottja.

Norvég—török labdarugómérkőzés 4:0 (1:0)

Az olasz csapat legyőzte az amerikai

Berlinből jelentik: A Mommsen-stadionban játszották le a norvég—török olimpiai labdarugómérkőzést, amely a norvég csapat 4:0 (1:0) arányu biztos győzelmével végződött. A mérkőzést az olasz Scarpi vezette le.

A Post-stadionban került lebonyolításra a másik selejtező meccs: itt az olasz válogatott együttes 1:0 (0:0) arányban nagy küzdelem után győzött csak az USA futballcsapata felett. Ezt a mérkőzést a német Weingartner vezette.

OLIMPIAI KÖZLÖNY

*

Megnyílt az ellen-olimpia is Prágában

Prágából jelentik: Tegnap nagy ünnepélyesség mellett a prágai főpolgármester védnökségével megkezdődött az ellenolimpiás, amelyen a cseh szokolisták és a munkástornász-egyesületek, valamint a szovjet-tornászegyesületek vesznek részt.

Magyar győzelem a 400 m gátfutás elődöntőjében

Hétfőn délután 3 órakor került sor a 400 méteres gátfutás előfutáira. Az első futamban a magyar Kovács lett az első, 53.7 másodperces idővel, másodiknak ugyanebben a futamban Bosmans belga került be 53.8 másodperces idővel. A második előfutamban első lett Schoffiel USA, második Notbrock német. Ebben az előfutamban az ismert Pacelli olasz atléta kiesett.

Kovács az első előfutamban könnyen győzött és igen könnyen ugrotta át a gátakat. Ugy az indulásnál, mint a futás elején a belga volt az első és csak az utolsó gátnál előzte meg Kovács a belgát és egy félméterrel elsőnek lépte át a célszallagot. A többi előfutamban Kovács idejét nem számolták túl.

A magyar Tóth győzelme a szabadstílu birkózásban

Berlinből jelentik: A Deutschland-halleban délután 6 órakor került sor a pehelysúlyú és könnyűsúlyú szabadstílusú birkózóverseny második fordulójára. A pehelysúlyban a magyar Tóth a francia Chassennel került szembe és 6 perc letelte után a bírók egyhangulag Tóth fölényét állapították meg. A 7 p. 05 mp.-ében Tóth bravurosan, tussal legyőzte ellenfelét. A könnyűsúlyban Kárpáti az ausztráliai Gerrard ellen mérkőzött és noha az első percben az ausztráliai földre vitte Kárpáti, a magyar bajnok 2 p. 40 mp.-ben tussal győzött az ausztráliai felett.

Az olasz külügyminiszter és Mussolini leánya Berlinben

Ciano olasz külügyminiszter az olimpiai záróünnepségekre és a díjak kiosztására Berlinbe utazik. Arról is szó van, hogy felesége, Mussolini leánya is elkíséri Ciano.

Berlini jelentés szerint Mussolini két fia ma repülőgépen Berlinbe érkezett. Bár erős zivatarba kerültek, az utat mégis aránylag rövid idő alatt tették meg. A berlini hatóságok és a lakosság nagy lelkesedéssel fogadták őket.

OWEN AZ OLIMPIAI BAJNOK a síkfutásban

A 100 méteres síkfutás döntőjében astart Owennek és Strandbergnek sikerült a legjobban. Az eredmény a következő: Olimpiai bajnok: Owen (USA) 10.3 mp. 2. Metcalfe 10.4 mp. 3. Ossendorff (holland) 10.5 mp. 4. Vikoff. 5. Borsmayr. 6. Strandberg. A 100 méteres síkfutás elődöntőjéből Sir kiesett, mert utolsónak futott be.

Kiel felé lobog az olimpiai láng

Berlinből jelentik: Az olimpiai faktyavívő-staféta vasárnap folytatta útját Észak-Németországon keresztül Kiel felé, ahol a vitorlás-olimpiát tartják. Az észak-német kikötővárosig körülbelül 300 staféta fog résztvenni a faktya továbbításában. A Neptun angol cirkáló különben Kiel-be érkezett az olimpiai játékok ottani versenyeinek megtekintésére.

Német győzelmet hozott a 3000 m gátfutás előfutama

Berlinből jelentik: A stadionban ma délután került lebonyolításra a 3000 méteres akadályfutás három előfutama is, amelyből az első négy-négy versenyző került be.

Az előfutamok eredményei a következők: I. előfutam: 1. Dompert (német) 9 p. 27.2 mp., 2. Makilainen (finn) 9 p. 28.8 mp., 3. Wihtons

Magyarek a pentatlon-törvívásban

A modern pentatlon-törvívásban a franciák ellen Orbán 2 győzelmet és 1 döntetlent, Balázs 2 győzelmet és 1 vereséget, Bartha 1 győzelmet és 2 vereséget ért el. Az angolok ellen Orbán 2 győzelmet 1 döntetlent, Bartha mind a három angolt legyőzte, ugyszintén Balázs is legyőzte mind a három angolt. Az olasz csapat ellen Balázs 2 győzelmet és 1 döntetlent, Orbán 2 győzelmet és 1 vereséget és Bartha 1 győzelmet és 1 döntetlent ért el.

A kalapácsvetés német nyertese

A kalapácsvetés-bajnokság a mai napon már lezajlott. Olimpiai bajnok HEIN német, aki 65 méter 49-et dobott, ami olimpiai és német rekord. 2. Blask német 55.04 m. 3. Warmgård svéd. 4. Constance finn. 5. Robes (USA). 6. Favor (USA).

Törvívó-középdöntő

Berlinből jelentik: A törvívó csapatverseny középdöntőjében a következő mérkőzéseket vívták le: I. csoport: Olaszország—Magyarország 13:3. Ausztria—USA 12:4. II. csoport: Belgium—Argentína 11:5. Franciaország—Németország 9:7.

A pentatlon párbajtőr-küzdelméi este negyed 10 óra után értek véget, a verseny azonban még nem fejeződött be. A magyar csapat a következő eredményeket érte el: Mexikót 8:4 arányban legyőzte, a svédek 14:4 arányban győztek vele szemben, Svájcot 15:3 arányban legyőzte, az USA csapatával szemben 7:4 arányban, a németekkel szemben 12:6 arányban és a belgákkal szemben 14:4 arányban vesztek. Orbánnak és Bartának 45—45 pontja van. Balázsnak 39. Valószínűleg Barta és Orbán, az első tíz között lesznek, míg Balázs a huszadik helyre kerül.

Német győzelmet hozott a 3000 m gátfutás előfutama

Berlinből jelentik: A stadionban ma délután került lebonyolításra a 3000 méteres akadályfutás három előfutama is, amelyből az első négy-négy versenyző került be.

Az előfutamok eredményei a következők: I. előfutam: 1. Dompert (német) 9 p. 27.2 mp., 2. Makilainen (finn) 9 p. 28.8 mp., 3. Wihtons

lett 9 p. 28.8 mp., 4. Dawson (USA) 9 p. 29.2 mp. II. előfutam: 1. Iso Hollo (finn) 9 p. 34 mp., 2. Manning (USA) 9 p. 34.8 mp., 3. Heyn (német) 9 p. 41.2 mp., 4. Holmquist (svéd) 9 p. 44.4 mp. III. előfutam: 1. Tuominen (finn) 9 p. 40.4 mp., 2. Mac Clusky (USA) 9 p. 45.2 mp., 3. Rerollo (francia) 9 p. 50.6 mp., 4. Larson (svéd) 9 p. 52.4 mp.

Atletikai olimpiai eredmények

ÉV	100 m.	400 m.	800 m.	1500 m.	110 gát
1896	12 mp	54.2 mp	2 : 11	4 : 33.2	17.6 mp
1932	10.8 mp	43.2 mp	1 : 49.8	3 : 51.2	14.4 mp
Javulás százalékban	14.2 %	14.8 %	16.2 %	15.3 %	18.2 %

ÉV	Magas	Távolgrás	Rudgrás	Súlydobás	Diszkosz
1896	180 cm	634 cm	330 cm	11.22 m	29.14 m
1932	198 cm	773 cm	431 cm	16 m	49.50 m
Javulás százalékban	10 %	21.9 %	30.6 %	42.6 %	69.9 %